

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	328
Land:	Afghanistan
Kilde:	Dansk Flygtningehjælp.
Titel:	Afghanistan. Baggrundsnotat opdateret i december 2009.
Udgivet:	1. december 2009
Optaget på baggrundsmaterialet:	4. januar 2010

AFGHANISTAN

Senest opdateret december 2009 af Mary Lisa Jayaseelan

1. GENERELLE OPLYSNINGER OM GEOGRAFISKE OG DEMOGRAFISKE FORHOLD	2
2. HISTORISK UDVIKLING I HOVEDTRÆK.....	3
3. SIKKERHEDS- OG MENNESKERETTIGHEDSSITUATIONEN	5
3.1 CENTRALREGERINGENS MULIGHED FOR AT UDØVE SIN MYNDIGHED	6
3.1.1 Hær	6
3.1.2 Politi	6
3.1.3 Retsvæsen.....	7
3.2 AFGHANISTANS UAFHÆNGIGE MENNESKERETTIGHEDSKOMMISSION	7
3.3 YTRINGSFRIHED.....	8
3.4 FORSAMLINGS- OG FORENINGSFRIHED	9
3.5 RELIGIONSFRIHED	9
4. SÆRLIGT UDSATTE GRUPPER	9
4.1 ETNISKE GRUPPER.....	9
4.2 KVINDER.....	10
4.3 LGBT (LESBIAN, GAY, BISEXUALS AND TRANSGENDERED)	11
4.4 BØRN	12
4.5 UISLAMISK ADFÆRD OG RELIGIØSE MINDRETAL	13
4.6 PERSONER, DER ASSOCIERES MED KHAD OG PDPA OG ANDRE VENSTREORIENTEDE POLITISKE PARTIER	13
4.7 PERSONER MED TILKNYTNING TIL DET TIDLIGERE SOVJETUNIONEN	14
4.8 PERSONER I KONFLIKT MED DE NUVÆRENDE MAGTHAVERE	15
4.9 PERSONER, DER STØTTER ELLER ANSES FOR AT STØTTE DEN NUVÆRENDE REGERING.....	15
4.10 PERSONER I RISIKO FOR BLODHÆVN.....	16
4.11 JOURNALISTER	16
5. DANSK PRAKSIS.....	17
6. UDSENDELSE.....	21
7. VIGTIGSTE KILDER.....	22

1. Generelle oplysninger om geografiske og demografiske forhold

Afghanistan dækker 652.230 km² og grænser op til Turkmenistan, Uzbekistan og Tadjikistan mod nord, Kina og Pakistan mod øst, Pakistan mod syd og Iran mod vest. Landet er bjergrigt, og tre fjerdedele af landet er højland. Lavlandet udgøres primært af dale (flodlejer) mod nord og nogle ørkenområder mod syd og sydvest. Landets indbyggertal oplyses meget forskelligt, men er i CIA World factbook opgjort til 28. 396 millioner i juli 2009. 44, 5 procent af befolkningen er samme sted opgjort til at være under 15 år. De største byer er Kabul (hovedstaden), Kandahar, Herat, Mazar-e-Sharif, Jalalabad og Kunduz. Størstedelen af befolkningen bor dog uden for de større byer.

Befolkningen kan hovedsageligt inddeles i fire hovedgrupper. Pashtunerne udgør ca. 42 % af befolkningen og kan inddeles i to undergrupper, duranier og ghilzaier, som især bor i det centrale Afghanistan og i de sydlige og østlige dele af landet. Tadjikkerne udgør ca. 27 %, hazaraerne 9 %, uzbekerne 9 % og Aimaqer 4% af befolkningen. Andre mindre etniske grupper, herunder turkmener og belucher udgør den resterende befolkningsandel.

Den officielle religion (og i praksis den eneste religion) er islam. De fleste indbyggere er sunni-muslimer (ca. 80 %). Omkring 19 % er shiamuslimer. Hazaraerne hører blandt andre til gruppen af shiamuslimer. Kun ca. 1 % af befolkningen skønnes at tilhøre andre religionsgrupper.

Dari (50%) og pashtu (35 %) er begge officielle sprog i hele Afghanistan. Dari tales som førstesprog af mere end en tredjedel af befolkningen og tjener som lingua franca for størstedelen af afghanerne. Pashtu tales i de pashtunske områder i det østlige og sydlige Afghanistan, mens tajik og tyrkiske sprog er udbredte i nord. Derudover tales 70 andre sprog og mangfoldige dialekter over hele landet. Ifølge forfatningen skal sprogene uzbekisk, turkmensk, baluchi, pashai og nuristani være officielt tredjesprog i de områder, hvor et af disse sprog tales af flertallet.

2. Historisk udvikling i hovedtræk

Afghanistan var - med kortere afbrydelser - et monarki fra 1893 til 1973, hvor landet overgik til at være en republik. En forfatning blev vedtaget i 1977. Efter et kup i 1978 blev forfatningen ophævet, republikken blev omdøbt til Den demokratiske Republik Afghanistan, og et revolutionsråd styrede landet. People's Democratic Party of Afghanistan (PDPA) var herefter det eneste lovlige parti i landet. I 1979 gik sovjetiske tropper ind i Afghanistan, hvor de var indtil 1989. I 1985, under præsident Babrak Karmal, blev en ny forfatning vedtaget til erstatning for de provisoriske "Grundlæggende Principper for Den demokratiske Republik Afghanistan", som var blevet vedtaget af Revolutionsrådet i 1980. I 1987 indførte den sovjetstøttede regering under præsident Najibullah en ny forfatning, som gav præsidenten omfattende beføjelser og indførte indirekte valg af præsidenten for syv år ad gangen samt en lovgivende forsamling med to kamre. Valg til begge kamre afholdtes i 1988. Efter at Najibullah var blevet tvunget til at træde tilbage som præsident i april 1992, kom et midlertidigt islamisk Jihad-råd til magten. Dette råd bestod af mujahediner og religiøse ledere. I maj 1992 blev forfatningen revideret, idet man reducerede landets socialistiske orientering og indførte større politisk frihed, herunder større pressefrihed, og gav samtidig islam en mere fremtrædende rolle.

Under interne kampe mellem mujahedinerne blev Burhanuddin Rabbani valgt til ny præsident i december 1992. I juni 1993, efter at de største mujahedinfraktioner havde undertegnet en fredsftale, blev en midlertidig regering under premierminister Gulbuddin Hekmatyar indsat. Generelt omtales de fraktioner,

som havde magten - eller delte den - i perioden 1992-96, som Den Nordlige Alliance. I de første år efter 1992 var der voldsomme kampe mellem disse grupper. Store dele af Kabul blev ødelagt i den forbindelse, og mange civile blev dræbt.

I 1994 vandt Taliban kontrollen over sydlige dele af Afghanistan. Efter endeligt at have tiltaget sig magten i landet i september 1996 udpegede Taliban et midlertidigt Ministerråd, den inderste Shura, som var ledet af Mullah Mola Mohammad Omar og havde sæde i Kandahar. I provinserne udpegedes lokale shuraer.

Fra 1998 og frem til Talibans fald i efteråret 2001 var der kampe mellem Taliban og krigsherrer med tilknytning til grupperinger under Den Nordlige Alliance. Da en USA-ledet koalitionsstyrke i oktober 2001 gik ind i Afghanistan på Den Nordlige Alliances side, skiftede balancen afgørende til Talibans ugunst, og midt i november 2001 var Taliban fjernet fra magten i Kabul. I januar 2002 var Taliban nedkæmpet også i de sydlige dele af Afghanistan.

I december 2001 udarbejdedes den såkaldte Bonn-aftale med deltagelse af de fire fraktioner, Den Nordlige Alliance, Rom-gruppen, som er loyale over for den tidligere konge Zahir Shah samt Peshawar-gruppen og Cypern-gruppen, som er mindre afghanske eksilgrupper og omfatter flere etniske grupper. Det vigtigste punkt i Bonn-aftalen var, at parterne accepterede nedsættelsen af en overgangsregering under Hamid Karzai, som skulle forberede vedtagelsen af en ny forfatning (forfatningskommission) og et senere parlaments- og præsidentvalg. Videre omfattede Bonn-aftalen spørgsmål som nedsættelse af en uafhængig menneskerettighedskommission, en retskommission og en forvaltningskommission, som skulle tage sig af disse områder.

Fra den 13. december 2003 til den 4. januar 2004 samledes 502 delegerede i det, der kaldtes "Forfatnings-Loya Jirgaen" (Samling af repræsentanter) for at vedtage Afghanistans nye forfatning, som bl.a. indeholder retningslinjerne for det politiske system, herunder en præsident og et parlamentarisk system med to kamre. En midlertidig regering ledet af Hamid Karzai blev nedsat. Præsidentvalg blev gennemført i oktober 2004, og Hamid Karzai blev som forventet valgt som præsident. I september 2005 afholdtes parlamentsvalg og valg til provinsrådene for første gang i 30 år. Valgene forløb forholdsvis roligt. Der blev konstateret valgsvindler, trusler etc., men kun i mindre omfang og det skønnedes ikke at have påvirket valgenes resultat. Ifølge Afghanistans Uafhængige Menneskerettighedskommission (AIHRC) havde 80 % af de valgte kandidater forbindelser til væbnede grupper. Det nye parlament samledes for første december 2005.

I januar 2006 blev *Afghan Compact* vedtaget på en konference i London. Afghan Compact er det internationale samfunds aftale med den afghanske regering og aftalen afløser den tidligere Bonn aftale. Aftalen udgør sammen

med den afghanske udviklingsplan *Afghanistan National Development Strategy* en ramme for den afghanske sikkerheds - stabiliserings- og genopbygningsindsats. Det internationale samfund forpligtede sig på London konferencen til at støtte denne proces, herunder ved at bidrage militært og økonomisk.

Hamid Karzai vandt en anden 5-års periode som præsident ved provins- og præsidentvalget den 20. august 2009. Valget blev dog stærkt kritiseret både i Afghanistan og af internationale aktører for at have været præget af udbredt svindel. De første optællinger efter valget pegede på Hamid Karzai som vinderen, men flere hundrede tusinde stemmer blev erklæret ugyldige på grund af snyd, hvilket betød, at Hamid Karzais andel af stemmerne faldt til under 50 %. En anden valggrunde blev således planlagt, men modkandidaten, tidligere udenrigsminister Abdullah Abdullah trak sig, i det han ikke mente, at der var gjort tilstrækkeligt for at forhindre valgsvindel også i anden valggrunde. I november 2009 blev Hamid Karzai taget i ed som præsident for anden valgperiode. I sin tiltrædelsestale lovede han at håndtere problemet med den udbredte korrupsion.

I december 2009 beordrede USA's præsident Barack Obama yderligere 30.000 soldater til Afghanistan, så USA kommer op på i alt at have 100.000 mand i felten. Præsidenten meddelte samtidigt, at USA vil begynde en tilbagetrækning af sine styrker i 2011.

3. Sikkerheds- og menneskerettighedssituationen

Det internationale samfund har siden januar 2002 bistået den afghanske regering med at stabilisere Kabul og provinserne. Dette gøres gennem den internationale styrke ISAF (International Security Assistance Force), der siden 2003 har været ledet af NATO.

2008 blev, ifølge FN, det mest voldelige år i Afghanistan siden 2001. Stigningen i volden er fortsat i 2009. Der er sket en udvikling, hvor oprørsgrupper prøver at destabilisere tidligere stabile områder. Dette bekræftes af Amnesty International, der i sin årsrapport 2009 fremhæver, at Taliban og andre grupper, der kæmper mod regeringen har udvidet deres angreb til nu at omfatte mere end en tredjedel af landet, herunder områder i det nordlige og centrale Afghanistan, der tidligere blev anset for relativt sikre.

Taliban opererer fortsat primært i de sydlige og østlige dele af landet, og her er sikkerhedssituationen generelt kritisk, dog med lokale variationer.

Oprørsgrupperne anvender i stigende grad såkaldte asymmetriske angreb. Den asymmetriske krigsførelse tager form af selvmordsbombere, henrettelser, bortførelser og vejbomber rettet mod internationale styrker, afghanske sikkerhedsstyrker, NGO'er, embedsmænd og civile, der støtter regeringen.

Denne krigsførelse har bredt sig til store dele af landet, herunder hovedstaden Kabul.

Hele landet er derudover præget af et stigende niveau af almindelig kriminalitet, især knyttet til den illegale opiumsproduktion og import.

3.1 Centralregeringens mulighed for at udøve sin myndighed

Der er omkring 110.000 udenlandske tropper i Afghanistan fra 42 forskellige lande under ISAF. USA's præsident Barack Obama har beordret yderligere 30.000 tropper til Afghanistan inden sommer. Planen er, at de amerikanske tropper skal være ude af Afghanistan inden for de næste 18 måneder.

I 2003 besluttede sikkerhedsrådet at udvide mandatet for NATO mission uden for Kabul. I oktober 2006 var denne udvidelse på plads. Dette har betydet, at mens der tidligere næsten kun var tropper i og omkring Kabul, er der nu også tropper ude i landet. Myndighedsudøvelsen hæmmes i høj grad af den væbnede konflikt der pågår mellem regeringen, dens allierede og forskellige oprørsgrupper, herunder Taliban, Hezb- e Eslami og Al Qaeda.

Derudover hæmmes myndighedsudøvelsen af udbredt korrupktion, mangel på forsvarlige procedurer og ineffektiv retspleje.

3.1.1 Hær

Hamid Karzai satte ved sin tiltrædelse som mål, at den afghanske hær skulle have en styrke på ca. 70.000 personer i 2009. Der rekrutteres og trænes hurtigere end forventet til den nationale hær. Hæren havde i juli 2009 en styrke på 93.000 mand. Det nuværende mål er at have en styrke på 134.000 mand i december 2011.

Hæren skal fortløbende spille en større rolle i at planlægge og udføre aktioner.

3.1.2 Politi

Det nationale afghanske politi har ansvaret for intern lov og orden i Afghanistan. Politiet har dog kun haft fuld autoritet i de store byer. Politiets mulighed for at udøve magt i landområderne (over 90 % af landet) har været afhængig af samarbejde med lokale magthavere, herunder religiøse ledere.,

Menneskerettighedsorganisationer rapporterer om, at lokale myndigheder udsætter tilbageholdte for tortur og andre overgreb. Derudover er der rapporter om, at politiet ofte voldtager kvindelige tilbageholdte og indsatte. Ifølge Afghanistans uafhængige Menneskerettighedskommission bliver omkring halvdelen af børn i detentionscentre og på børnehjem udsat for fysiske overgreb.

3.1.3 Retsvæsen

Retssystemet i Afghanistan består af domstole på distrikts-, provins- og nationalt plan. Den nationale ret (Supreme Court) har det overordnede ansvar for resten af retssystemet.

Lovgivningen sikrer et uafhængigt retssystem, men i praksis er retsvæsenet underbemandet, underbemandet og underlagt politisk indflydelse og korrupsion. Domstolenes upartiskhed bliver sat under pres fra embedsfolk, stammeledere, familier til anklagede og personer fra oprørsgrupperne.

Retssystemet står relativt stærkere i byerne end på landet. På landsplan er fuldt udviklede og fungerende retssale, politistyrker og fængsler en sjældenhed.

De internationale standarder for retfærdig rettergang (fair trial) er således langt fra opfyldt. Dette beror dels på, at dommerne mangler uddannelse, at deres kendskab til både national og international lovgivning er meget mangelfuld, og at systemet bygger på korrupsion, magtmisbrug og trusler..

Uden for Kabul er der stadig en udbredt brug af de traditionelle ældreråd (kaldet Jirga eller Shura), hvor mange konflikter – både kriminelle og civile sager - bliver behandlet. Ved disse ældreråd har den anklagede ikke ret til hverken forsvarer eller anke. Sanktionerne ved disse ældreråd inkluderer piskning, stening og overgivelse af unge piger til ægteskab fra gerningsmandens familie til ofrets familie.

Retssystemet er generelt diskriminerende overfor kvinder. Kvinder har således ingen retsbeskyttelse mod voldtægter, tvangsægteskaber, æresdrab og lignende (se også afsnit 4.2).

I nogle udkantsområder har Taliban indført et parallelt justitssystem. De straffe, der udmåles af Taliban inkluderer, ifølge menneskerettighedsaktivister, halshugninger, hængninger og tæsk.

3.2 Afghanistans Uafhængige Menneskerettighedskommission

Afghanistans Independent Human Rights Commission (AIHRC) er dannet på baggrund af Bonn-aftalen og Afghanistans grundlov af 2004. Kommissionen blev dannet allerede i 2002, den har nu 9 medlemmer og ledes af en kvinde, Dr. Sima Simar.

Kommissionen arbejder med overvågning af menneskerettighedssituationen og koncentrerer sig specielt om kvinders og børns rettigheder, uddannelse, indsamling af information vedrørende beskyttelse, udbredelse og krænkelse af menneskerettigheder. Kommissionen samarbejder ligeledes med UNHCR om monitorering af hjemvendte afghanere. Kommissionen bliver i vid udstrækning

respekteret for sit arbejde og har opnået meget siden etableringen. Der er dog også eksempler på, at medlemmer af kommissionen har måttet gå under jorden i en periode efter at have påtalt en sag, som vedrørte personer med forbindelse til folk omkring regeringen. Kommissionens muligheder for at yde beskyttelse mod overgreb fra magtfulde personer er dog stadig ret begrænset.

3.3 Ytringsfrihed

Ifølge loven er der ytrings- og pressefrihed i Afghanistan. Regeringen, Taliban og forskellige oprørsgrupper udsætter dog medlemmer af pressen for chikane, trusler og vold (se også afsnit 4.11 om journalister). Ytringsfriheden gælder også for udenlandske journalister, men de må ikke skrive negativt om islam eller udgive materiale, der anses for en trussel mod præsidenten.

En ny lov blev gennemført i september 2008, der indeholder en række begrænsninger og forbyder udgivelser af forskellig art, herunder materiale der strider mod islamiske principper, påvirker national sikkerhed og territorial integritet eller er fysisk, spirituelt eller moralsk skadeligt for især børn og unge mennesker. Den nye lov betyder også, at nye medier skal registreres hos Informations- og Kulturministeriet.

Der er en række uafhængige medier, som er aktive og afspejler forskellige politiske synspunkter. Der er således adskillige private aviser, produktionsselskaber samt tv- og radiostationer i Afghanistan. Uafhængige journalister udgiver også blade og tidsskrifter, men disse distribueres næsten udelukkende i Kabul.

En del kilder på medieområdet rapporterer, at private iranere aktivt udøver indflydelse på de afghanske medier. Nogle kilder vurderer, at Iran har indflydelse på over 60-70 procent af de afghanske medier. Således forklarer journalister, at ansatte på den iranske ambassade har ringet dem op, for at undgå artikler, der er kritiske mod Iran. Det hævdes generelt, at mange andre private tv-stationer og aviser er aflønnet af og indholdsmæssigt forholder sig loyalt over for diverse politiske fraktioner, ledere og krigsherrer.

Informations- og Kulturministeriet og visse provinsguvernører udøver også en vis kontrol over indholdet i medierne. I nogle dele af landet, herunder Balkh, Kandahar, Herat og Nangarhar bliver der udøvet en forholdsvis streng kontrol. Mandlige journalister har ikke adgang til at interviewe kvinder og journalister udøver generelt selv censur ved for eksempel at undgå dybdeborende spørgsmål til embedsmænd.

I oktober 2007 blev en studerende ved universitetet anholdt efter at have downloadet og distribueret information omkring kvinders rolle i de islamiske samfund. Han blev dømt til døden for at have fornærmet profeten. Dødsdommen er omstødt til 20 års fængsel. Organisationen *Reporters without*

Borders rapporterer dog at den studerende i hemmelighed blev løsladt omkring august 2009 og nu befinder sig i udlandet¹.

3.4 Forsamlings- og foreningsfrihed

Den afghanske forfatning sikrer formelt religions – og forsamlingsfrihed. Sikkerhedssituationen og i visse tilfælde lokale embedsmænd begrænser dog i et vist omfang udøvelsen af denne ret. Øget aktivitet fra Taliban og andre oprørsgrupper, især i de sydlige og østlige dele af landet, har betydet, at FN-institutioner og NGO'er har været tvunget til at begrænse eller stoppe visse offentlige aktiviteter.

Politiske partier er forpligtede til at registrere sig ved justitsministeriet. Partierne er derudover forpligtede på at forfølge formål, der er i overensstemmelse med islam. Politiske partier, der er grundlagt på baggrund af etnicitet, sprog, islamiske trosretninger eller religion er ikke tilladte.

3.5 Religionsfrihed

Ifølge forfatningen er islam statsreligion og forfatningen slår fast, at ingen lov må være i strid med islam.

Der er religionsfrihed for ikke-muslimer og regeringen respekterer formelt denne frihed. I praksis bliver ikke-muslimer dog udsat for chikane og forfølgelse. Den afghanske regerings manglende evne til at udøve autoritet uden for Kabul har bidraget til en forværring af situationen for udøvelsen af religionsfrihed. Ikke-muslimer vælger således i stort omfang at praktisere deres religion diskret.

Regeringen anser alle statsborgere, der fødes i landet for muslimer. Konvertering fra islam til andre religioner er ikke tilladt og er fortsat belagt med dødsstraf. I de senere år er udmålt dødsstraf for konvertering ikke udført i praksis. Konvertitter vil ofte blive udsat for diskrimination og trusler fra familien og lokalsamfundet.

4. Særligt udsatte grupper

4.1 Etniske grupper

Personer, der tilhører etniske minoriteter i et givent område kan være i risiko for forfølgelse på baggrund af deres etnicitet. De er i forhøjet risiko, hvis de har forsøgt at kræve jord eller ejendom tilbage. Stridigheder omkring

¹ Sayed Perwiz Kambakhsh is freed and goes abroad, *Reporters Without Borders*, 7. september 2009.

jordbesiddelser kan blive løst med vold eller med trusler om vold – især når forskellige etniciteter er involverede eller når kravet rettes mod en person i en position med autoritet

Pashtuner i den nordlige og vestlige del af landet er blevet fordrevet på grund af den etniske forfølgelse og vold, der fulgte i kølvandet på Talibanregimets fald. Pashtuner, der udgør en minoritet i den nordlige del af landet har siden været udsatte, fordi de associeres med Talibanregimet, der mestendels blev ledet af pashtunere.

Hazaraer udgjorde engang den største etniske gruppe i Afghanistan, men repræsenterer i dag omkring 9 % af den afghanske befolkning. Hazaraer udsættes fortsat for social diskrimination og mange hazaraer er bekymrede for lokale krigsherrers tiltagende magt. De lokale krigsherrer betragtes som en direkte trussel, idet myndighedernes tilstedeværelse savnes i mange områder.

4.2 Kvinder

Afghanske kvinder udsættes fortsat i vidt omfang for fysiske overgreb, tvangsægteskaber, chikane og diskrimination. Omkring 80 % af afghanske kvinder er påvirkede af vold i hjemmet. Kvinder bliver fortsat retsforfulgte for utroskab (zina), herunder voldtægter. Der rapporteres om tilfælde, hvor kvinder er blevet tilbageholdt på baggrund af vage "moralske forseelser" eller for at nægte et ægteskab. Kvinder, der overlever seksuel vold bliver ofte socialt stigmatiserede, hvilket betyder, at de ikke får den nødvendige fysiske og psykiske lægehjælp og heller ikke har adgang til retssystemet.

Kvinder, der ikke følger de traditionelle normer bliver opfattet som personer, der overskrider de sociale og religiøse normer, hvilket betyder, at de risikerer at blive udsatte for vold i hjemmet og andre former for straf. Denne straf kan bestå i alt fra isolation og stigmatisering til æresrelaterede forbrydelser.

Uledsagede kvinder og kvinder uden en mandlig "tutor" (*mahram*) er meget begrænsede i deres muligheder for at leve et normalt liv. Det drejer sig om skilte kvinder og ugifte kvinder, der ikke er jomfruer eller kvinder, hvis lovning på et ægteskab er blevet brudt. På grund af det sociale stigma, der knytter sig til disse kvinder er det meget svært for dem, at blive gift igen, hvilket betyder at de sidder fast i en tilværelse med social udstødelse og diskrimination. Mange afghanske kvinder kan ikke forlade deres hjem uden burka og en mandlig ledsager, som skal være kvindens ægtefælle eller en nær slægtning.

Tvangsægteskaber og børneægteskaber er fortsat meget udbredt i Afghanistan. Omkring 60 % af pigerne i Afghanistan er blevet gift, før de fylder 16 år. Ægteskaber er oftest arrangerede mellem familier, uden at kvinden har nogen indflydelse herpå. Det forekommer også, at kvinder bliver udsatte for "salgsægteskaber". Det vil sige piger, der indgår ægteskab i bytte for en

bestemt mængde varer, kontanter eller som afvikling af familiens gæld. Andre traditionelle former for tvangsægteskaber er *bad dadan*, hvor en pige bliver gift ind i en anden familie som betaling i en blodsfejde og *badal*, hvor to familier udveksler piger, for at minimere omkostningerne ved ægteskab.

Kvinder, der er aktive i politik er udsatte for et højere niveau af trusler og vold end mænd, der er profilerede. Kvinder, der arbejder for regeringen i det hele taget, NGO'er og udenlandske organisationer bliver udsatte for trusler fra oprørsgrupper.

I juli 2009 trådte en lov i kraft, der gælder for det shiamuslimske mindretal. Loven giver, ifølge menneskerettighedsorganisationen Human Rights Watch, en mand ret til at nægte sin hustru basale fornødenheder, såsom mad, hvis hun ikke indfrier hans seksuelle krav. Loven giver videre fædre og bedstefædre førsteret til børnene, pålægger kvinderne at få mandens tilladelse, hvis hun vil søge arbejde samt giver en voldtægtsforbryder mulighed for at undgå retsforfølgelse ved i stedet at betale "blodpenge" til ofret².

Retssystemet er i vidt omfang diskriminerende overfor kvinder. Voldtægter, tvangsægteskaber og æresdrab behandles ofte ikke af retssystemet som kriminelle handlinger. Kvinder afholder sig i mange tilfælde fra at anmelde overgreb af frygt for hævnaktioner eller strenge straffe afsagt over for kvinden selv. Kvinder, der forsøger at flygte fra tvangsægteskaber og lignende, er i nogle tilfælde endt i fængsel, dømt for f.eks. utroskab og ifølge NGO'er er det hyppigt forekommende, at kvinder bliver voldtaget af fængselspersonale, hvis de overnatter i fængsel. I praksis er kvinders adgang til at søge hjælp gennem retssystemet således særdeles begrænset, og myndighederne er ikke i stand til - eller villige til - at yde kvinder den fornødne beskyttelse.

4.3 LGBT (lesbian, gay, bisexuals and transgendered)

Homoseksualitet er forbudt ifølge islamisk lov i Afghanistan og kan straffes med dødsstraf. Udover risikoen for at blive restforfulgt er homoseksuelle samtidigt i risiko for at blive udsat for social udstødelse og vold fra familiemedlemmer og lokalsamfundet. Det er således ikke muligt at leve åbent som homoseksuel.

Der foreligger ikke oplysninger omkring forholdene for transseksuelle i Afghanistan.

² Human Rights Watch, *President Karzai Makes Shia Women Second-Class Citizens for Electoral Gain*, offentliggjort den 13. august 2009.

4.4 Børn

Tilfælde af mishandling og misbrug af børn er hyppige over hele landet.

Seksuelt misbrug er fortsat udbredt og i det nordlige Afghanistan er antallet af anmeldte tilfælde i stigning. Det højere antal af anmeldte tilfælde i nord kan skyldes, at hjælpeorganisationer og myndigheder ikke har samme mulighed for at komme ofre til hjælp i syd på grund af den ustabile sikkerhedsmæssige situation. I størstedelen af de rapporterede tilfælde slipper gerningsmanden uden straf.

Det forekommer, at ældre voksne mænd "holder" drenge til seksuelt brug, hvilket traditionelt giver den voksne mand prestige og status.

Det forekommer også, at børn bliver seksuelt misbrugt og udnyttet af medlemmer af bevæbnede styrker og grupper. Der er rapporter om, at børn rekrutteres til bevæbnede grupper over hele Afghanistan, men især i syd, syd-øst og øst. Der er også tilfælde, hvor børn er blevet brugt af Taliban til at gennemføre selvmordsangreb. Børn er blevet pågrebet, arresterede og tilbageholdt af myndighederne på grund af mistanke om associering med bevæbnede grupper.

Levevilkår for børn på børnehjem er meget svære. Der rapporteres om mentalt, fysisk og seksuelt misbrug og der har været tilfælde, hvor børn er blevet handlede ud af statsdrevne børnehjem. På grund af konflikten i landet er en stor del af befolkningen internt fordrevne. Det estimeres at cirka en tredjedel af flygtningene er børn. En del af disse børn lever på gaden uden adgang til nødvendige livsfornødenheder.

Uledsagede mindreårige og børn, der er separerede fra deres forældre udgør, ifølge UNHCR, en af de mest sårbare grupper i Afghanistan.

I det meste af landet er tilmelding af piger til skolerne i stigning, dog har næsten en tredjedel af distrikterne ingen skoler for piger. Tilmeldingen af piger er nede på 15 % i visse områder. Der rapporteres om væbnede angreb af Taliban og andre ekstremister på skoler, særligt på pigeskoler. Fra januar 2007 til juni 2008 var der 311 bekræftede angreb på skoler. Det forekommer også at børn, især piger på vej til skole, bliver udsatte for væbnede angreb og anden form for vold. Dette betyder, at mange skoler holdes lukkede af sikkerhedshensyn.

Børnearbejde og -slaveri er i stigning, især i de fattige landdistrikter. Ofte er udnyttelsen dækket under et ægteskab.

Fysisk afstraffelse af børn i hjemmene er lovligt, og børn har begrænset beskyttelse fra vold i den afghanske straffelov.

4.5 Uislamisk adfærd og religiøse mindretal

Ikke-muslimer udgør mindre end 1 % af den afghanske befolkning. Der er et lille henholdsvis kristent, sikh og hindu samfund. Derudover er der omkring 400 tilhængere af trosretningen Baha'í, mestendels bosiddende i Kabul. Disse religiøse mindretal møder diskrimination med hensyn til stillinger i den offentlige sektor, ligesom de er udsatte for fjendtligheder og chikane fra det omkringliggende samfund. I maj 2007 blev der truffet afgørelse omkring status for trosretningen Baha'í. Her fandt myndighederne, at Baha'í er en form for blasfemi og dermed belagt med dødsstraf.

Konvertering fra islam bliver anset som frafald fra troen og kan straffes med dødsstraf ifølge de fleste fortolkninger af sharialovgivning. Konvertitter kan også blive frataget deres ejendom og ejendele og vil med stor sandsynlighed blive isolerede og pressede til at tilbagekalde konverteringen. Konvertitter er i fare for trusler, chikane og i nogle tilfælde alvorlige fysiske overgreb fra familien og nærmiljøet. De er således tvunget til at skjule deres tro.

Kvinder er særligt udsatte, hvis de ikke følger eller opfattes, som om de ikke følger de kvinderoller, som samfundet, traditionerne og retssystemet foreskriver, se mere om kvinder i afsnit 4.2.

Vedrørende personer med en venstreorienteret ideologi, se afsnit 4.6.

4.6 Personer, der associeres med KHAD og PDPA og andre venstreorienterede politiske partier

Under Taliban var den generelle opfattelse, at personer, som havde haft forbindelse til statens efterretningstjeneste, Khedamat-e Etelea'at-e Dawlati, kendt som KHAD³ eller People's Democratic Party of Afghanistan, kendt som PDPA, og hvor denne forbindelse var almindeligt kendt (dvs. at personerne var profilerede som medlemmer af PDPA eller KHAD), var i en sådan risiko for forfølgelse, at de generelt blev anerkendt som flygtninge, medmindre de havde begået eller medvirket til menneskerettighedskrænkelser, som betød, at de blev anset for omfattet af Flygtningekonventionens udelukkelsesgrunde.

Forholdene for tidligere kommunister har ændret sig efter Talibans fald. Således er det ikke længere ethvert kendt tilhørsforhold til PDPA eller KHAD, som må antages at føre til forfølgelse i Afghanistan. Adskillige tidligere medlemmer af PDPA og KHAD arbejder i dag for den nuværende regering eller

³ KHAD blev grundlagt i 1980 som efterretningstjeneste og i 1986 ændret til et ministerium. Det bemærkes, at KHAD er kendt under andre navne: Department for Safeguarding the Interests of Afghanistan (AGSA); Workers' Intelligence Institute (KAM); General Directorate of State Information Service or Active members of PDPA; Ministry of State Security (WAD); Directorate of State Security; Directorate of Intelligence Service; og General Directorate of National Security.)

har en tilknytning til magthaverne. Disse personer er generelt ikke i risiko for forfølgelse.

Visse højtstående medlemmer af PDPA er dog fortsat i risiko for forfølgelse. Risikoen afhænger af den enkeltes personlige omstændigheder. Det vil sige familiemæssig baggrund, professionel profil, politisk tilknytning og i hvilket omfang personen associeres med de overgreb det kommunistiske regime foretog i årene mellem 1979 og 1992.

Tidligere medlemmer af PDPA uden tilknytning til magthaverne (islamiske politiske partier, stammer eller enkeltpersoner med indflydelse) kan være i risiko, hvis de har været kendte og profilerede. Det vil sige højtstående medlemmer af de centrale og regionale PDPA kommittéer og deres familiemedlemmer, samt sekretærer for disse kommittéer.

Tidligere embedsmænd i sikkerhedstjenesten under det kommunistiske styre, herunder tidligere ansatte i KHAD, kan ligeledes fortsat være i risiko for forfølgelse i Afghanistan i dag, fordi de personer, som de har en konflikt med, fortsat lokalt er ved magten. Ligeledes kan de være i risiko for forfølgelse fra ofre/familie til ofre for overgreb.

Disse personer er ligeledes i risiko for forfølgelse fra *mujaheddin* ledere og andre bevæbnede modstandsgrupper.

Der findes en række venstreorienterede bevægelser og partier i det nuværende Afghanistan. Nogle er veletablerede og en del af det politiske liv, andre er undergrundsbevægelser med rødder tilbage til 1960'erne.

Personer, der identificerer sig som kommunister eller maoister kan være i risiko for forfølgelse på baggrund af deres politiske tilhørsforhold. Dette skyldes, at den venstreorienterede ideologi af Taliban og store dele af den brede befolkning opfattes som "vestlig" og anti-islamisk. Disse personer befinder sig derfor i mindst lige så høj grad af risiko for forfølgelse som tidligere PDPA medlemmer.

En venstreorienteret ideologi kan derudover forøge risikoen for forfølgelse for personer, der i forvejen tilhører en sårbar gruppe, såsom kvinder.

4.7 Personer med tilknytning til det tidligere Sovjetunionen

Der er ikke oplysninger om, at personer, som kommer hjem fra længerevarende ophold i det tidligere Sovjetunionen, har fået problemer alene som følge af opholdet i Sovjetunionen.

4.8 Personer i konflikt med de nuværende magthavere

Personer, der opfattes som kritiske over for lokale eller regionale magthavere, er i risiko for forfølgelse.

I nogle tilfælde er afghanske civile, der anklages for at samarbejde med bevæbnede grupper, der kæmper mod regeringen, blevet tilbageholdt og udsat for overgreb af internationale eller afghanske væbnede styrker. Der rapporteres også om overgreb på indsatte i de fængsler, der administreres af amerikanerne. Ifølge organisationen *Reporters without Borders* blev en journalist tilbageholdt i 11 måneder og udsat for overgreb for angiveligt at have kontakter til Taliban.

Der rapporteres derudover om overgreb på personer, der tilbageholdes under anklage for forbrydelser mod den nationale sikkerhed, især når efterretningstjenesten (National Directorate for Security - NDS) er involveret. Der er meget begrænset adgang for, at menneskerettighedsorganisationer kan komme i kontakt med disse indsatte, så der er et begrænset kendskab til behandlingen af dem. Amnesty rapporterer om, at personer i efterretningstjenestens varetægt, udsættes for tortur.

4.9 Personer, der støtter eller anses for at støtte den nuværende regering

Bevæbnede grupper, der bekæmper regeringen, driver en omfattende og systematisk kampagne mod civile, der associeres med, eller som opfattes som støtter til regeringen eller det internationale samfund.

Overgrebene, der består i chikane, henrettelser, bortførelser, snigskydninger, brug af improviserede eksplosive anordninger og selvmordsangreb er i stigende grad rettet mod civile, herunder regeringsemployéer, regeringsvenlige stammeledere, medlemmer af Ulema Councils (samling af indflydelsesrige religiøse overhoveder fra forskellige islamiske retninger), religiøse lærere, læger, lærere, aktivister, der arbejder for bedre forhold og rettigheder, nødhjælpsarbejdere og arbejdere på genopbygningsprojekter.

Flere rapporter fremhæver, at personer, der mistænkes for "spionage" på vegne af det afghanske militær eller de internationale styrker, risikerer at blive henrettet af bevæbnede oprørsgrupper. I flere tilfælde drejer det sig om kvinder og børn. Eksempelvis blev en 60-årig kvinde og hendes 17-årige barnebarn henrettet af Taliban ved en vejspærring på grund af en anklage om spionage for de internationale styrker, idet soldaterne havde fundet en dollarseddel i drengens lomme.

Uddannelsesinstitutioner, studerende og ansatte herved er også i stigende grad mål for angreb. Ifølge UNICEF steg antallet af angreb på skoler og

uddannelsesinstitutioner i 2008. Især kvindelige ansatte er udsatte og der tilbydes en højere præmie for drab på dem.

Der er rapporter om, at disse bevæbnede grupper, der bekæmper regeringen, også i stigende grad retter angreb mod lokale, traditionelle ledere, såsom stammeledere (*mulla* og *pirs*).

Afghanere, der arbejder hos eller associeres med internationale organisationer, sikkerhedsstyrker, nødhjælpsarbejdere eller aktivister, der arbejder for at forbedre de sociale forhold i områder, hvor Taliban og/eller Hezb-e-Islami styrker er aktive, er også i risiko for forfølgelse.

Der er rapporter om, at aktivister, der arbejder for at forbedre menneskerettighedssituationen eller sociale forhold, rejser uden mobiltelefoner eller materialer for at undgå at komme til at afsløre kontakter til det internationale samfund.

Nødhjælpsarbejdere og deres familiemedlemmer er også i stigende risiko for at blive udsatte for overgreb. Størstedelen af de nødhjælpsarbejdere, der er mål for angreb er afghanske statsborgere.

4.10 Personer i risiko for blodhævn

Både kvinder og mænd risikerer at blive ofre for blodsfejder i Afghanistan. Ifølge afghanske traditioner er blodsfejder konflikter mellem familier, stammer eller bevæbnede grupper. Blodsfejder starter ofte som reaktion på en opfattelse af, at ejendomsretten, retten til vand eller jord eller en kvindes ære er blevet krænket.

Målet for blodhævnen er en person, der associeres med den familie eller stamme, der anses for at have begået krænkelser.

Blodhævn er særligt udbredt blandt pashtunere, men forekommer i dag også blandt andre etniske grupper. Stammefejder og heraf følgende blodhævn handler ofte om ejendomsconflikter eller krænkelser af kvinders ære.

Blodhævn kan gå i arv fra generation til generation. Ind i mellem forsøges med mægling fra de traditionelle ældreråd. Resultatet af en sådan mægling kan være overgivelse af en kvinde fra den ene familie til en anden, eller sågar at en kvinde fra den ene familie skal slås ihjel.

4. 11 Journalister

Rapporter om chikane, trusler og vold mod journalister er i stigning, ligesom antallet af journalister, der er blevet arresteret af de afghanske myndigheder på grund af deres aktiviteter. Journalister oplever også trusler og chikane fra politikere, sikkerhedstjenesten og andre i en magtposition. Derudover risikerer de også overgreb fra magtfulde militsledere, grupper, der udfører organiseret

kriminalitet, korrupte embedsmænd, bevæbnede oprørsgrupper eller en kombination af disse. Ofte er det meget svært at fastslå, hvem der er ansvarlig for overgrebene.

Journalister, der rapporterer omkring følsomme emner, herunder den væbnede konflikt, korrupsion og handel med narkotika er i risiko for forfølgelse både af statslige og ikke-statslige aktører.

5. Dansk praksis

I 2008 meddelte Udlændingesservice asyl til 50% af de afghanske asylansøgere. Hvis en ansøger modtager afslag på asyl fra Udlændingesservice, ankes afgørelsen som hovedregel til Flygtningenævnet.

Siden 1. juni 2008 har Flygtningenævnet afgjort 74 sager vedrørende spontane asylansøgere fra Afghanistan; det vil sige ansøgere, der indgiver asylansøgning i Danmark. Flygtningenævnet stadfæstede Udlændingesservices afgørelse og gav afslag på asyl i 56 sager og meddelte asyl i 16 sager⁴. Ud af de 16 sager, hvor Flygtningenævnet meddelte ansøgerne asyl modtog 2 konventionsstatus (§ 7, stk. 1), og 14 modtog beskyttelsesstatus (§ 7, stk. 2).

De sager, hvori der af Flygtningenævnet er meddelt asyl kan – i grove træk – inddeles i følgende kategorier:

- **Kvindelige asylansøgere**, der har modsat sig giftermål. 3 af de 16 sager omhandler kvinder, der er meddelt B-status. I alle tre sager har den kvindelige ansøger modtaget et ægteskabstilbud fra en højtstående, magtfuld eller indflydelsesrig person og dennes familie, og frygter for overgreb fra den pågældende og dennes familie ved en tilbagevenden til Afghanistan. Flygtningenævnet vurderer, at kvinderne ved en eventuel tilbagevenden vil være i risiko for overgreb omfattet af udlændingelovens § 7, stk.2, og at de ikke kan søge myndighedernes beskyttelse herimod. I en af sagerne tager Flygtningenævnet desuden hensyn til, at kvinden må betragtes som en enlig kvinde uden socialt netværk i hjemlandet.
- **Politisk aktivitet og modsætningsforhold til magthavere – herunder konflikter vedr. jordbesiddelse.** 7 af de 16 sager omhandler personer, der frygter overgreb som følge af egen eller familiemedlemmers tilknytning til PDPA og det tidligere Najibullah-

⁴ Herudover har Flygtningenævnet i én sag stadfæstet Udlændingesservice' afgørelse om udsendelse. I en anden udsendelsessag, hvor personen ikke kan udsendes som følge af udlændingelovens § 31, har Flygtningenævnet stadfæstet en afgørelse om udelukkelse fra opholdstilladelse efter § 7.

regime, som står i et modsætningsforhold til lokale magthavere, og/eller som er involveret i en konflikt vedrørende jordbesiddelse. 1 person er blevet meddelt K-status, mens 6 personer er blevet meddelt B-status.

En sag, hvori der er meddelt K-status, vedrører en person, hvis familie stod et modsætningsforhold til forskellige Mujahedin-grupper, som følge af faderens position som et højtstående medlem af PDPA. Begge ansøgerens forældre har tidligere været tilbageholdt. Ansøgerens fader, moder og søskende er alle blevet meddelt opholdstilladelse i Danmark under henvisning til faderens forhold. Flygtningenævnet lægger således til grund, at ansøgeren, der ikke har noget netværk i hjemlandet, og som følge af faderens profilering under Najibullah-regime, ved en tilbagevenden til hjemlandet må anses for at være i en reel risiko for asylbegrundende overgreb.

To sager, hvori der er meddelt B-status, vedrører personer, fra en fremtrædende familie. Flygtningenævnet har tidligere givet ansøgernes broder B-status, med henvisning til faderens modsætningsforhold til en kommandant med fremtrædende position i den pågældende provins. Da Flygtningenævnet anser forholdene i provinsen for fortsat at være usikre, anses ansøgerne ligeledes at være i en reel risiko for forhold omfattet af § 7, stk. 2.

Tre sager, hvori der er meddelt B-status, vedrører personer hvis familiemedlemmer har været tilknyttet PDPA og besiddet højtstående positioner under Najibullah-regimet, og som samtidig har været udsat for trusler fra lokale mujahedin-kommandanter til at sælge eller overgive deres ejendom. I sagerne er ansøgerens familiemedlemmer forsvundet eller blevet dræbt, og i én sag er ansøgeren og dennes familiemedlemmer gentagne gange blevet tilbageholdt og udsat for overgreb. I alle tre sager lægger Flygtningenævnet således en samlet vurdering af modsætningsforholdet til mujahedin-bevægelsen samt forholdene for større jordbesiddere i Afghanistan til grund.

En sag, hvori der ligeledes er meddelt B-status, vedrører en person, der er involveret i en jordkonflikt med sin morbroder. Det vurderes at konflikten er af et sådant omfang og intensitet, at ansøgeren er i reel risiko for overgreb fra morbroderens side ved en tilbagevenden. Der henvises til, at morbroderen antages at have støtte hos de lokale magthavere, og at ansøgeren derfor ikke kan antages at opnå den fornødne beskyttelse fra myndighederne.

- **Religion og politisk aktivitet.** En sag, hvori der er meddelt K-status, vedrører en person, der har deltaget i kristendomsundervisning samt været medlem Ungdommens Pionerforening under PDPA. Dertil kommer,

at ansøgerens fader tidligere har besiddet højtstående positioner under Najibullah-regimet. Ansøgeren og dennes familie har været på flugt eller fængslet det meste af tiden siden 1992, og efter hans tilbagevenden i 2004, har der været udstedt en officiel arrestordre på ham, da han opfattes som vantro. Flygtningenævnet vurderer, at ansøgeren ikke længere har et familiemæssigt netværk i landet og at det ikke kan udelukkes, at han er i risiko for asylrelevant forfølgelse, enten fra myndighederne eller fra lokale kommandanter, som myndighederne eller ikke har kontrol over.

- **Uledsagede mindreårige (15-18 år).** 5 af de 16 sager vedrører uledsagede mindreårige drenge mellem 15 og 18 år, der alle er meddelt B-status.

Tre af de fem sager vedrører mindreårige etniske hazaraer, hvis nærtstående familiemedlemmer har været involveret i alvorlige konflikter om jordbesiddelse eller lignende. I to af sagerne har ansøgerens hhv. fader og farbroder dræbt en person i forbindelse med en konflikt om retten til noget jord. I den sidste sag blev ansøgerens fader dræbt af Taliban, der efterfølgende henvendte sig på ansøgers bopæl og truede familien på livet, hvis ikke våben, penge og skødet på ejendommen blev overdraget. I alle tre sager vurderede Flygtningenævnet, at ansøgeren på denne baggrund ved en tilbagevenden er i reel risiko for overgreb omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 2. I den sidstnævnte sag, er det desuden taget i betragtning, at ansøgeren er mindreårig og ældste søn samt, at myndighederne ikke kan antages at være i stand til at yde ansøgeren den fornødne beskyttelse.

En sag vedrører en mindreårig hazara og shiamuslim, hvis far var politisk aktiv, indflydelsesrig i lokalområdet og samarbejdede med Taliban. Efter et granatangreb mod familiens hus, flygtede denne til Iran, hvor faderen forsvandt under flugten. Flygtningenævnet lægger desuden til grund, at ansøger er familiens ældste søn, og efter det oplyste ikke har familie eller andet netværk i hjemområdet i Afghanistan.

En sag vedrører en mindreårig etnisk tadjik, der blev lokket til at tage med en person, der viste sig at ville træne ansøgeren til at blive selvmordsbomber. Han blev placeret i en kælder sammen med 40-50 andre drenge i ca. seks måneder, indtil det lykkedes ham at flygte. Senere stjal han får fra en hyrde, som han solgte i forbindelse med udrejsen.

Det skal imidlertid bemærkes at ansøgere, der tilhører de enkelte kategorier ikke nødvendigvis meddeles asyl. Flygtningenævnets afgørelser beror i hvert

enkelt tilfælde på en konkret og individuel vurdering, og det følger heraf, at en del ansøgere falder inden for de nævnte kategorier, men efter en konkret vurdering meddeles afslag på asyl.

I flere sager, hvor Flygtningenævnet har givet afslag på asyl, henvises der til, at den påberåbte asylbegrundende konflikt ligger for langt tilbage i tiden. Herudover gives der afslag i en del sager, fordi ansøgeren har kunnet opholde sig uberørt i hjemlandet i tiden mellem en eventuel trussel og udrejsen, eller fordi ansøger ikke fremstår tilstrækkelig profileret til at risikere forfølgelse ved en tilbagevenden.

I sager vedrørende uledsagede mindreårige, hvor der er givet afslag, henviser Flygtningenævnet desuden til, at de generelle forhold i Afghanistan, samt det forhold at ansøger er mindreårig og uden netværk eller fast ejendom i hjemlandet, ikke i sig selv kan begrunde asyl. I forhold til den etniske minoritet hazaraerne, henviser Flygtningenævnet ligeledes til, at de generelt vanskelige levevilkår forhold for hazaraerne i Afghanistan, ikke i sig selv kan begrunde asyl. Det samme gælder for enlige kvinder uden netværk.

Endelig gives der afslag i en lang række sager, fordi Flygtningenævnet finder ansøgers beskrivelse af sit asylmotiv usammenhængende, utroværdig, uklar, divergerende eller udbygget undervejs i sagsbehandlingen. Dertil kommer sager, hvor Flygtningenævnet finder, at der mangler konkrete oplysninger om de asylrelevante forhold, eller at forklaringen forekommer konstrueret til lejligheden.

Den særlige udmøntning af overlevelseskriteriet i forhold til Afghanske statsborgere - udlændingelovens § 9b, stk. 1

I forbindelse med Afghanistan kan det bemærkes, at der er mulighed for at meddele afghanske statsborgere humanitær opholdstilladelse efter en særlig udmøntning af overlevelseskriteriet⁵ i udlændingelovens § 9b, stk. 1.

Efter ministeriets nuværende praksis, kan der gives humanitær opholdstilladelse til: 1) familier eller enkelt personer fra Afghanistan, der som følge af helbredsmæssige forhold – som ikke i sig selv vil kunne begrunde humanitær opholdstilladelse – vil være i særlig sårbar position ved en tilbagevenden, 2) enlige kvinder uden mandlige familiemedlemmer eller socialt netværk i Afghanistan, og 3) enlige kvinder med mindreårige børn uden mandlige familiemedlemmer eller socialt netværk i Afghanistan. I netværksvurderingen indgår det, om netværket kan yde nogen beskyttelse for ansøgeren.

⁵ Efter overlevelseskriteriet kan der i særlige tilfælde gives humanitær opholdstilladelse til enlige kvinder og familier med mindre børn fra områder, hvor der efter ministeriets opfattelse hersker ekstremt vanskelige levevilkår, f.eks. som følge af hungersnød eller som følge af helt forudsigelige forhold.

Det fremgår af ministeriets praksisoversigt for meddelelsen af humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9b, stk. 1, at der fra januar 2008 til og med 3. kvartal i 2009, er meddelt humanitæropholdstilladelse i 5 sager vedrørende enlige kvinder fra Afghanistan (en enkelt med et mindreårigt barn), eftersom disse anses for at være uden mandlige familiemedlemmer eller socialt netværk i Afghanistan.

Afgørelser vedr. uledsagede mindreårige – udlændingelovens § 9c, stk. 3, nr. 2

I de tilfælde, hvor en uledsaget mindreårig får endeligt afslag på asyl, tager Udlændingetjenesten automatisk stilling til, om den pågældende kan få opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 2, fordi der er grund til at antage, at barnet - selvom det ikke opfylder betingelserne for at få asyl - vil blive stillet i en reel nødsituation ved en tilbagevenden til hjemlandet. Hvis Udlændingetjenesten giver afslag på en sådan opholdstilladelse, kan afgørelsen påklages til Integrationsministeriet. I 2008 fik i alt 12 uledsagede mindreårige opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 2 i forlængelse af et endeligt afslag på asyl. Der blev givet afslag i 11 sager og Integrationsministeriets stadfæstede styrelsens afgørelse om afslag i 10 sager.

6. Udsendelse

Pr. 3. oktober 2009 var der, ifølge Rigspolitiets landebeskrivelse, 24 personer i aktuel udsendelsesposition til Afghanistan, heraf 1 person som ikke er tidlige asylansøger.

Rigspolitiet forelægger løbende sager for de afghanske myndigheder med henblik på identifikation. På baggrund af tilbagemeldingerne her fra er der gennemført en række ledsagede og påsejede udsendelser til Afghanistan.

Sagsbehandlingstiden for de sager, der forelægges for de afghanske myndigheder var den 5. oktober 2009 omkring en måned.

Tvangsmæssig udsendelse af afghanske statsborgere sker med transit i Frankfurt. Afghansk sikkerhedspersonale varetager ledsagelsen fra Frankfurt til Kabul.

Det er muligt at udsende afviste asylansøgere til Afghanistan på såvel frivilligt som tvangsmæssigt grundlag.

7. Vigtigste kilder

- BBC News, Country profile: Afghanistan
- CIA World Factbook, senest opdateret den 30. november 2009
- FN's generalsekretærs rapport til sikkerhedsrådet Generalforsamlingen, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, offentliggjort 22. september 2009.
- International Crisis Group, Afghanistan: Elections and the Crisis of Governance, offentliggjort 25. november 2009.
- Ministeriet for Flygtninge Indvandrere og Integration, Notat om Integrationsministeriets praksis for meddelelse af humanitært opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1, 2. september 2008.
- Rigspolitiets Landebeskrivelser – Afghanistan, senest opdateret 5. oktober 2009.
- Udenrigsministeriet, Landefakta Afghanistan, senest opdateret 10. juni 2009.
- UK Home Office, Country of Origin Information Report, Afghanistan, offentliggjort den 26. juni 2009
- UK Home Office, Country of Origin Information Report, Afghanistan, offentliggjort den 16. november 2009
- UNHCR, UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-seekers from Afghanistan, offentliggjort juli 2009.
- U.S Department of State, International Religious Freedom report 2009, offentliggjort den 26. oktober 2009.
- U.S Department of State, 2008 Country Reports on Human Rights Practices, offentliggjort den 25. februar 2009.